

INFORMATIKAI INTÉZET VAJDASÁGBAN

1. BEVEZETÉS

Az informatika viszonylag fiatal tudományág, amelynek alapvető feladata az, hogy az információ különböző formáit matematikai módszerekre támaszkodva, számítógépek segítségével dolgozza fel, illetve alakítsa át. Ennek értelmében az informatika feladata a következőkből tevődik össze: információs rendszerek alkotása, tervezése, fejlesztése, működtetése, valamint kutatása, s mindez a tudományos-technológiai forradalom vívmányainak igénybevételével.

Az informatika rövid története folyamán olyan rohamosan fejlődött, hogy ilyen fejlődésre a tudomány múltjában még nem volt példa. Szűkebb pátriánkban, Vajdaságban is igen nagy léptekkel halad előre, habár nyilvánvaló lemaradásunk ezen a téren mind a jugoszláv átlaghoz, mind a fejlett köztársaságokhoz viszonyítva.¹ Ugyanis az informatika alkalmazásának fejlődése Vajdaságban sem volt mentes olyan negatív irányzatoktól amelyek általában jellemzőek erre a területre az egész világon és nálunk is. Azonban a gazdaság szerkezetéből és helyzetéből, valamint szervezettségéből kifolyólag ezek a nem-kívánatos folyamatok sokkal erőteljesebben jutottak kifejezésre itt, mint másutt.

Az informatika eddigi hatékonyabb fejlődését Vajdaságban elsősorban a következők gátolták:

- a kádereképző intézetek lassú kibontakozása ezen a területen,
- az olyan intézetek kis száma, amelyek információs rendszerek tervezésével és felépítésével foglalkoznak, valamint az automatikus adatfeldolgozás megszervezését végzik,
- a fejlesztési tervek hiánya ezen a területen,
- a meglévő eszközök és káderek nem megfelelő kihasználása,
- a tervszerűtlen, beszerzés a legkülönbözőbb típusú berendezések és

főleg kikapacitású gépek vásárlása, ami akadályozza az egybekapcsolást és együttes feldolgozást,

- az olyan beruházási és fejlesztési politika gyakorlása, amely a szállító teljes hatásának van kitéve,
- a programkészítés és beszerzés többszörössége,
- az igen szerény integrációs folyamatok és a szükségtelen egymásközötti versengés a területen belül,
- a hiányzó kádertervek, kiképzőtervek és kiképzési programok,
- az adatátviteli hálózat tervének késése,
- a kommunális információs rendszerek részeinek összehangolatlan tervezése,
- az informatika más határterületekkel való összekapcsolási terveinek hiánya, mint például a tudományos-technikai információs rendszerekkel és dokumentációs-információs tevékenységgel,
- az olyan intézmények hiánya, amelyek tudományos kutatást végeznének a fundamentális és alkalmazott kutatások területén, s ezáltal hatást gyakorolnának a termelési folyamatok tervezésére.

Az imént az informatika fejlődésének csupán alapvető akadályait soroltuk fel, s már ebből is kitűnik, hogy a káderkérdés megoldatlansága és a tudományos kutatások hiánya van előtérben, s alapjában véve a többi gátló ok eredőjét is jelentik. Ezért nem csoda, hogy Vajdaság SZAT Végrehajtó Tanácsa 1974. őszén foglalkozva az informatika problémájával, olyan határozatokat hozott, melyek akciókra köteleznek a káderek képzése és további szakképzése, valamint a tudományos kutatómunka fejlesztése terén.

E határozatok értelmében a tartományi informatikai tanács azt a feladatot kapta, hogy az Újvidéki Egyetemmel, a Vajdasági Gazdasági Kamarával, valamint az érdekelt öngazgatási érdekközösségekkel karöltve, munkálkodjon az Informatikai Intézet megalakításán, amely tevékenységét az említett feladatokra összpontosítaná Vajdaságban. Az alapítási előkészületek befejezése kapcsán szeretnénk rámutatni az eddigi fejlődés azon mozzanataira, amelyek szükségessé tették az intézet megalakítását, majd kifejtetni, hogy milyen alapokra épül, és mit fog jelenteni a jövőben az intézet Vajdaságnak, miután teljes mértékben kifejti tevékenységét.

2. AZ INFORMATIKAI INTÉZET MEGALAKÍTÁSÁNAK TÁRSADALMI-GAZDASÁGI VONATKOZÁSAI

Az Informatikai Intézet megalakítása annak az általános folyamatnak igen fontos része, amely a tudománytól és az oktatástól várja a segítséget társadalmi-gazdasági fejlődésünk szerteágazó feladatainak megoldásában.

Ezek a szükségletek kötelezettséget jelentenek a tudomány és az oktatás számára, s elsősorban további sikeres fejlődésünk, konkrétan a gazdaság magasabb szintre való emelésének és az ezzel kapcsolatos szakemberkérdés megoldásának köréből erednek.

Már a JK SZ X. kongresszusának rezolúciója is rámutatott a tudomány- és gazdasággal és más társadalmi ágazatokkal való szükségszerű integrációjára, hogy ezáltal része legyen az öngazgatású társult munkának. Ez a közvetlen kapcsolat biztosítaná az alapvető és alkalmazott kutatások egymáshoz közelebbre kerülését, az eredmények gyorsabb felhasználását a termelésben, és olyan tudományos-kutató központok kialakítását a gazdasági szervezetekben, melyek elősegítenék önálló tudományos-technológiai fejlődésünket, és az ehhez szükséges tudományos káder kiképzését s egyben szükséges koncentrációját.

A VK SZ XV. konferenciájának² határozataiban ezen feladatok szintén kifejezésre jutottak. Kimondták, hogy a VK SZ szükségesnek tartja a tudományos munka széles körű fejlesztését, a tudomány összevonását a társult munkával a szocialista öngazgatási viszonyok alapjain, és hogy a VK SZ következetesen ellene van a tudományos alkotás mindenfajta lebecsülésének valamint a tudománynak a munkásosztálytól való elidegenítésének. Ezzel összhangban fontosnak tartják a határozatok a tudományos munka és intézményei gyorsabb és szilárdabb fejlődését, valamint a tudományos munkatársak rendszeres képzésének és folyamatos továbbképzésének megszervezését.

A tudományos munka és a szakemberképzés ilyen, új alapokra helyezett fejlődése azonban csak akkor nyújthat hathatós támogatást gazdasági-társadalmi fejlődésünk számára, ha ezt lépéssel követi az olyan információs rendszerek kiépítése, melyek lehetővé teszik a tudomány és az oktatás vívmányainak széles körű alkalmazását. Ugyanis megfelelő időben, minőségben és mennyiségben – információk nélkül a társult munka alapszervezetei és általában a társadalom nem tud hatékony döntéseket hozni fejlődésének előmozdítására. S éppen ezért természetes, hogy Vajdaság SZAT hosszú lejáratú fejlődési koncepciójának alaptervezete is leszögezi: „Feltétlenül foganatosítani kell olyan intézkedéseket, melyek elősegítik az informatika tervszerű fejlesztését és Vajdaság SZAT általános információs rendszerének felépítését.

Vajdaság SZAT Alkotmánya is foglalkozik a társadalmi információs rendszer problematikájával és kimondja, hogy biztosítani kell az egységes adatnyilvántartást, adatgyűjtést, adatfeldolgozást, minden olyan adat és tény esetében, amely a társadalmi fejlődést hivatott nyilvántartani, tervezni és irányítani, valamint ezen adatok és tények hozzáférhetőségét. Az informatika ma már olyan módszerekkel és eszközökkel rendelkezik, amelyek lehetővé teszik az Alkotmány igen hatásos megvalósítását. Túlzottan

elbizakodó és téves lenne azonban azt állítani, hogy a társadalmi információs rendszer nem működhet informatika nélkül, de határozottan állítható, hogy az adatgyűjtés, adatfeldolgozás, adatkimutatás az informatika módszereivel és eszközeivel nagyon sokban hozzájárulhat a társadalmi információs rendszer intenzívebb fejlődéséhez.

Az Informatikai Intézet megalakításával a fentebb vázolt feladatok intézményes megoldást nyernek, s egyben az Intézet program-irányzatát jelentik. Közelebbről az Intézet alapvető feladatai közé tartozik:

- a.) a tudományos kutatómunka megszervezése és folyamatos végzése az informatika fejlesztésének érdekében,
- b.) az informatikai káderek képzése minden szinten a gazdaság valamint a gazdaságon kívüli ágazatok számára és
- c.) az együttműködés a gazdasággal és a közigazgatással az információs rendszerek célszerűbb kiépítésén, valamint a számítógépes munkafolyamat, valamint ügyvitel, igazgatás és irányítás terén.

3. AZ INFORMATIKAI SZAKEMBERKÉPZÉS ÉS A TUDOMÁNYOS MUNKA FEJLŐDÉSE VAJDSÁGBAN

Az előzőekben már említett lemaradást Vajdaságban az informatika alkalmazása terén, elsősorban a fejletlen tudományos kutatómunkára és az oktatási módszerek fejletlenségére vezettük vissza. Szemléljük meg közelebbről is, milyen eredmények születtek eddig, milyen tendenciák előzték meg az Informatikai Intézet megalakítását és milyen szükségletek, fejlődési irányzatok várhatók a jövőben az informatikai szakemberképzés és tudományos kutatómunka terén Vajdaságban.

Nézzük meg talán először, hogy milyen adatokkal rendelkezünk szakemberállományunkról és oktatási intézményeinkről az informatika terén.

Az 1974. évvégi adatok alapján³ a 48 számítóközpontban 58 számítógép volt felszerelve és 1.060 foglalkoztatott dolgozott a következő munkahelyeken:

1. adatfeldolgozó központ vezetője	75
2. adatfeldolgozási tervező	52
3. szervező programozó	54
4. programozó	110
5. adatelőkészítő	137
6. gépkezelő	497
7. egyéb beosztású	135

A dolgozók iskolai végzettség szerint a következőképpen oszlottak meg:

egyetemi végzettségű	14%
főiskolai végzettségű	10%
középfokú iskolai végzettségű	66%
alsófokú iskolai végzettségű	10%

A felsorolt 1060 dolgozó közvetlenül az adatfeldolgozásban volt foglalkoztatva a számítóközpontokban, ugyanakkor az informatikával nagyobb számú dolgozó foglalkozik közvetve, elsősorban az oktatásban.

Az informatikában dolgozók igen különböző szakmai felkészültséggel rendelkeznek. Az informatikához szükséges pótképzést tanfolyamon⁴ szerezték meg vagy külföldi tanulmányutakon, mert a hivatalos iskola-rendszernek a Vajdaság SZAT-ban csupán néhány kezdeti alakja létezik az informatikai káderképzésben, amelyek persze nem biztosítják sem a szükséges kádereket, sem pedig a megfelelő profilt. Így például:

a) a Tartomány területén csak két középiskola foglalkozik középszintű káderképzéssel, s az innen kikerülők persze univerzális képzést nyernek, mely szerint alkalmazhatók mind a mehanografiában, mind a számítógépes munkában.

b) a Természet-tudományi kar matematika szakán Újvidéken valamint a Közgazdasági karon Szabadkán külön tanszékek működnek, ahol a hallgatók informatikai kiképzést nyernek,

c) a Közgazdasági karon Szabadkán valamint a Műszaki tudományok karán Újvidéken, megindították a specialisták és magiszterek képzését, akik ezeken a tanfolyamokon tanulmányozzák a kibernetikai módszer alkalmazását a vállalatszervezésben, illetve az ipari rendszerek szervezésében, és

c) az újvidéki Radivoj Čirpanov népegyetem megszervezte az előadásokat a belgrádi Informatikai főiskola hallgatói számára.

Az említett számok és tények arra mutatnak, hogy sem szakembereink száma, sem arculata nem megfelelő.⁵ Ennek bizonyítása nem túlzottan nehéz feladat, elég ha megemlítjük az igen magasfokú munkavándorlást ebben a szakmában, amely kimondottan a káderhiány következménye, de kiindulhatunk állításunk bizonyítása érdekében abból a tényállásból is, mely szerint 1974-ben a központi memoriák összkapacitása 1567 KB-ot tett ki és hogy az eddigi növekedés alapján 30%-os évi növekedést várhatunk 1981-ig, ami 2250 szakember foglalkoztatását teszi majd szükségessé. Ez azt jelenti, hogy kb. kétszer annyi szakemberre lesz szükségünk, mint amennyivel rendelkezünk és a becslések szerint a következő összetételre lesz szükség:⁶

	Számító központ vezető	Rendszer tervező	Programozó	Gépkezelő	Karbantartó
Közigazgatásban	30	90	130	350	25
Gazdaságban	90	240	300	850	95
Összesen	120	330	430	1.250	120

Amennyiben e tekintélyes számú kádert, akik közvetlenül a számítóközpontokban dolgoznak, és velük együtt kb. 360 informatikai tanár (akik majd az alsófokú és középfokú iskolákban, valamint főiskolákon és egyetemeken működnek) nem tudnánk tudatos akciókkal biztosítani, abban az esetben az informatika minden előnyével együtt csődöt fog mondani. Ezért, az informatikus káderképzéshez szélesebb fronton kell hozzáállni, nehogy a káderhiány problémája a fejlődés fékező tényezőjévé váljék.

Máris egész sor akció van folyamatban a megfelelő káder biztosítása érdekében. Így például folynak a munkák az informatika bevezetésén a tantervekbe és programokba, az alsóbbfokú és középfokú iskolákban, főiskolákon és az egyetemeken, mely szerint a hallgatók nem csupán tájékoztatást nyernek az informatikáról, hanem olyan szaktudást is, amely lehetővé teszi a hivatásos foglalkozást az iskola befejezése után.

Igaz, a hivatásos informatikusok képzése és folyamatos továbbképzése a munkahelyen elsőrendű jelentőségű az informatika fejlődési irányzatára vonatkozólag, mégsem szabad azonban megelégedezni azokról sem, akik nem fognak hivatásszerűen adatfeldolgozással foglalkozni, de a feldolgozott adatokat döntések meghozatalára fogják felhasználni a gazdasági és a gazdaságon kívüli ágazatokban. Éppen ezért úgy kell az informatikát az iskolarendszerben meghonosítani, hogy megfelelő tudásszerzési lehetőséget nyújtson az informatikáról minden hallgató számára.

Tekintettel arra, hogy a korszerű oktatás elképzelhetetlen megfelelő tudományos kutatómunka nélkül, így hát ezen a területen is megfelelő aktivitás kifejtésére van szükség. S ha az előzőekben elmarasztalóan nyilatkoztunk a káderképzésről, úgy a rendszeres tudományos kutatómunkáról az informatika terén alapjában véve egyáltalán nem is beszélhetünk. Így aztán itt nem a munka folytatásáról van szó, hanem minél előbbi megkezdéséről és megszervezéséről, azon kis számú tudós és szakember segítségével, akik az Újvidéki Egyetemen vagy másutt dolgoznak e téren.

4. AZ INFORMATIKAI INTÉZET MEGALAPÍTÁSA ÉS TEVÉKENYSÉGE

A Vajdaság SZAT Képviselőházának Végrehajtó Tanácsa az 1974. október 29-én megtartott ülésén napirendre tűzte, és megtárgyalta azt a beszámolót, amely a következő cím alatt lett felterjesztve: „Az informatika helyzete és problémái Vajdaság SZAT-ban és Vajdaság SZAT Képviselőháza Végrehajtó Tanácsának és a Tartományi Informatikai Tanácsnak az ezzel kapcsolatos tevékenykedési programjának tervezete.”⁷⁷

Ez alkalommal elhatározták, hogy az egységes társadalmi információs rendszer működési feltételeinek biztosítása érdekében, amely egyik elő-

feltétele a társadalmi-gazdasági fejlődésnek és az öngazgatási rendszer integrált működésének, az informatika területén hosszú lejáratú tevékenykedésre van szükség, amely kihatással lesz a következő területek fejlődésére:

- az informatika alkalmazása a Vajdaság SZAT gazdaságában,
- az informatika alkalmazása a közigazgatásban és a társadalmi tevékenykedés területén,
- káderképzés és a tudományos kutatómunka fejlesztése az informatika terén és
- az informatika szélesebb körű alkalmazása.

Ezen határozatokból kiindulva kinevezték a kezdeményező bizottságot, mely hivatva volt előkészíteni az Informatikai Intézet létrehozását. A bizottság Mr. Móra András, a Végrehajtó Tanács alelnökének vezetésével, elkészítette az Intézet megalapításának tervét, amely a következő tényekből indul ki:

a) az Újvidéki Egyetem már megkezdte az informatika bevezetését fakultásai tanterveibe, és ez a folyamat mindjobban kiszélesedik, és nagyobb lendületet ölt;

b) a korszerű információs rendszerek alkotás a gazdaságunkban és a közigazgatásban nem csupán módszeres iskolai oktatást igényel, hanem elsősorban a kezdeti években, egész sor tanfolyamot, amelyek később áthelyeznék súlypontjukat a specializációkra ill. tudást-felújító tanfolyamokra és szemináriumokra:

c) a tanácsadás mindinkább szükségessé válik a következő területeken: az informatika bevezetésében a tmsz-okban és intézményekben, a számítógép megválasztásának folyamatában, az informatikával foglalkozni szándékozó kiválasztásában, azok kiképzésében és más, a gazdasággal összefüggő együttműködésben;

d) az egyetem fakultásain mint például, a természettudományi, matematikai, közgazdasági, műszaki és filozófiai karokon már működik néhány tudományos munkatárs, akik megalkothatnák a magvát annak a részlegnek, amely az alapkutatásokkal foglalkozna az informatika területén, és fejleszthetnék az oktatási elméleti folyamatokat, mind a rendes, mind a rendkívüli képzés terén.

A fentebb említett feltevések alapján a terv egy olyan szervezeti felépítésű intézet kibontakozását szorgalmazta, amely képes lesz úgy egyesíteni az erőket, hogy azok felöleljék az alapkutatásokat, az egyetemi oktatást, az egyetemen kívüli képzést, az egyetemen kívüli szakkáderképzést és tudásfelújítási folyamatokat, valamint szolgálatok nyújtását a gazdasági és a gazdaságon kívüli munkaszervezeteknek.

Mindezeket figyelembe véve az intézet a következő funkciókat látná el:

4.1 *Oktatás*

A felsőfokú oktatás keretében az Intézet

- a) egyetemi végzettségű informatikusokat (rendszertervezőket, rendszer-elemzőket és programozókat)
- b) oktatókat az informatika oktatására a középiskolákban és
- c) a tudomány doktorait, magisztereket és specialistákat képezne ki. Együtt ellátná az oktatást az informatikai tantárgyakból az Újvidéki Egyetem összes karán.

Ennek a tevékenységnek az ellátására az intézetnek néhány éven belül 32 tanárra és 64 tanársegédre lesz szüksége. Ez a tanári kar előreláthatólag képes lenne évente biztosítani 40 középiskolai oktatót, 55 rendszer-elemzőt, 70 programozót, 20 magisztert és specialistát, valamint néhány tudományos kutatót.

Az oktatási rendszer a következő alapvető kutatási területeket ölelné fel:

- A) rendszerirányítás: rendszerek alapjai, bevezetés a munka és ügyvitel-szervezés tudományába, rendszer-elemzés, információs rendszerek, elektronikus adatfeldolgozás irányítása,
- B) alaptudományok: elemi matematikai fogalmak, matematika és statisztika,
- C) számítógéprendszerek: általában a számítógépekről, gépi programozás, adatbankok szervezése, problémára orientált nyelvek,
- D) programnyelvek: COBOL, ALGOL, FORTRAN.

4.2 *Szakképzés*

Amíg a felsőfokú oktatás nem képez megfelelő számú rendszertervezőt és elemzőt, programozót és más szükséges szakembert, addig szükség lesz intenzív tanfolyamokra, hogy a szakemberhiányt enyhítsük. A már előbbiekben említett 2250 szakember (1918-ig) 60%-a éppen ilyen intézeti tanfolyamokon lenne kiképezve. Ezek a tanfolyamok különben 7—8 hónapig tartanának, míg 30 napos tanfolyamokon évente kb. 500 olyan személy venne részt, aki nem hivatásos informatikus, hanem csak felhasználó. Ezenkívül egy vagy többnapos előadássorozatok is programba vannak iktatva, melyek az öngazgatási szervek tagjai számára informatív tudást nyújtanának.

A rendes főiskolai oktatást pótló tanfolyamok száma idővel csökkenni fog s előtérbe fognak kerülni a folytonos továbbképzési, tudásfelújító és speciális tudást nyújtó tanfolyamok.

4.3 *Tudományos kutatómunka*

Ez a munka olyan kutatási projektumok keretében fog megvalósulni, amely a társult munka számára és azzal együttműködve lesz hasznosítható, azaz a gyakorlatban fog felhasználható eredményeket nyújtani.

A kutatási témák a következő területekről kerülhetnek ki:

- a rendszerirányítás elmélete
- számítógéprendszerek programozása
- az informatika alkalmazása más tudományágakban
- információs rendszerek felépítése és elemzése
- számítógéprendszerek optimalizálása.

4.4 *Együttműködés a társult munka szervezeteivel*

Ennek az együttműködésnek a keretében az Intézet munkaegységei közvetlenül alkalmaznák tudományos kutatómunkájuk eredményeit – segítenék az információs rendszerek bevezetését, konzultációs támogatást nyújtanának és résztvennének a szakemberek képzésében valamint folyamatos továbbképzésében – a társult munka szervezeteiben.

5. *Az Intézet szervezeti felépítése, káderei és eszközei*

Végül pedig szóljunk néhány szót az Informatikai Intézet várható felépítéséről, potenciális kádereiről és szükséges eszközeiről.

5.1 *Szervezeti felépítés*

Az Intézet szervezeti szerkezete az előbbieken felvázolt tevékenység felépítménye, lehetővé kell hogy tegye az összevont ténykedést az oktatás, az alap- és alkalmazott kutatások, valamint a társult munka felé irányuló tudásátvitel terén. Éppen ezért előreláthatólag várható a következő munkaegységek kialakulása:

- A TÁRSULT MUNKÁVAL EGYÜTTMŰKÖDŐ EGYSÉG
- A TUDOMÁNYOS KUTATÁSI ÉS OKTATÁSI TMSZ, AMELYNEK KERETEIN BELÜL KIALAKULHATNA:
- az alapkutatásokkal foglalkozó osztály,
- a rendes oktatási osztály,
- a szakoktatási osztály,
- az informatikus tanárképző osztály.

Különben az Intézet az Újvidéki Egyetem keretében fejtené ki tevékenységét, mint munkaszervezet, mely társítaná több társult munka alapszervezet (Újvidéken, Szabadkán, stb.) munkáját. Ezek száma a fejlődés szükségleteinek és lehetőségeinek függvénye s majd a későbbiek folyamán fognak kialakulni, miután az egész szervezeti felépítés végleges formát ölt.

5.2 *Káderek*

Az intézet kádербázisát a következő szakemberek soraiból lehetne kialakítani:

- a tudományos-oktatási intézmények és a gazdaság meglevő szakembereinek soraiból,
- az intézet által kiképzett fiatal szakmunkatársak köréből, valamint
- a többi egyetemi központ és kutatási intézmény személyzetéből (tiszteletdíjasként alkalmazva őket).

Bizonyos becslések szerint az intézetnek az elkövetkező időben 32 tanárra, 64 tanársegédre 10 tiszteletdíjas munkatársra és 15 segédmunkatársra lesz szüksége. Feltehetőleg nem lesz könnyű ezt a számú kádert biztosítani, főleg a kezdeti időszakban, s éppen ezért szükséges lesz az intézet együttműködése hasonló hazai és külföldi intézetekkel, valamint a már fejlett egyetemi karokkal és a jól működő számítóközpontokkal.

5.3 *Eszközök*

Az intézet munkájának normális megkezdéséhez szükséges biztosítani a megfelelő anyagi eszközöket, melyek segítségével a következőket kellene pénzelni:

- a tudományos-kutató, szak- és műszaki személyzet költségeit (személyi jövedelmek, ösztöndíjak),
- az intézet munkásai lakásproblémáinak megoldását,
- a megfelelő felszerelés vásárlását és
- az ideiglenes elhelyezés költségeit.

Az intézet munkájának megkezdéséhez Vajdaság SZAT Képviselőháza 1,400.000. - dinárt fordított, míg a további beruházási eszközöket az alapítónak⁷ kell fedezni. A rendszeres tudományos és oktatási tevékenység költségeit a vajdasági öngazgatási érdekközösségek (oktatási és a tudományos) kell hogy fedezzék.

Az intézet kiépítéséről és felszereléséről külön program készül el (az intézet megalapításától számított 3 hónapon belül), s ez lesz az alapja az olyan öngazgatási megegyezésnek, amely az építés és felszerelés pénzelését fogja rendezni.

6. ZÁRSZÓ

Az újvidéki Informatikai Intézet megalapításával új távlatok nyílnak az informatika fejlődése előtt Vajdaságban. Az erőfeszítések, melyeket az összes érdekeltek tesznek az Intézet mielőbbi sikeres munkájának kibontakoztatásáért, része annak az egybehangolt akciónak, amely céljaul azt tűzte ki, hogy leküzdji Vajdaság SZAT lemaradását e téren.

Az Informatikai Intézet megalapításáról szóló okmányt az alapítók aláírták, megalakult az a bizottság is, amely hivatott előkészíteni az intézet jövőbeni munkáját. Meg lettek választva az első tanárok, munkatársak

s a közvélemény tudatában egy új intézmény arculata kezd kirajzolódni. Rengeteg verejtékes munka, a problémák leküzdése áll azonban még előttünk, mielőtt azt mondhatnánk, hogy az újszülött – az intézet – lábraállt. Minden lehetőség, jóakarát megvan az illetékesekben, hogy segítsék a mielőbbi „láburaállást”, de ez nem csak tőlük függ. Mindannyiunk, akik e téren tevékenykedünk, közös akciójára van szükség, hogy e nemes kezdeményezést mielőbb felkaroljuk, a kedvező szeptet fejlődésünk vitorláiba fogjuk, ezáltal hathatósan segítve általános társadalmi fejlődésünket itt Vajdaságban, a szocialista önigazgatású Jugoszláviában.

Jegyzetek

- 1 Például Vajdaságban 1973. elején 20%-kal kevesebb számítógép üzemelt, mint a jugoszláv átlag és 4-szer kevesebb, mint a Szlovén SZK-ban. Lemaradásunk azonban nemcsak a számítógépek számára vonatkozik.
- 2 Újvidéken 1975 áprilisában.
- 3 A Tartományi Informatikai Tanács adatai alapján.
- 4 Legtöbbször a gyártó cégek által szervezett tanfolyamokon.
- 5 Együttal iskolahálózatunk sem.
- 6 A kimutatás nem tartalmaz adatokat a ma dolgozó káderekről, sem pedig azokról, akiket időközben le kell majd váltani.
- 7 Az alapítók: Vajdaság SZAT, a Vajdasági Gazdasági Kamara, Újvidéki Egyetem és, egyes karai, valamint az oktatási és tudományos önigazgatási érdekközösség.

Rezime

Institut za informatiku u Vojvodini

Pre izvesnog vremena su završene pripreme za osnivanje Instituta za informatiku u SAP Vojvodini. U članku se ukazuje na društveno-ekonomske osnove, kao i na objektivne potrebe i nužnosti dosadašnjeg razvoja informatike koje su dovele do osnivanja ovog Instituta.

Analizirano je stanje obrazovanja i naučno-istraživačkog rada na polju informatike u Vojvodini, te su razmotreni zadaci koji iz toga proizilaze za novoosnovani Institut.

Dat je osvrt na društvene akcije koje su prethodile osnivanju Instituta za informatiku, kao i na programsku orijentaciju i plan aktivnosti Instituta, dok je na kraju izložen pregled predviđene organizacione strukture, potencijalnih kadrova i potrebnih sredstava Instituta.

Summary

An Institute for informatics in Vojvodina

The preparations for the establishment of an Institute for informatics in Vojvodina have been finished recently. The article is pointing out the socio-economical basis, as well as the objective demand that has made the establishment of such an institute necessary.

The present state of skilled staff training and research work in the field of informatics have been examined, and the resulting tasks for the newly established institute have been put forward.

There is also a review of the social measures that have lead up to the establishment of the Institute for informatics, and the review of the vital objectives and planned activities. Finally the expected organisational structure is presented, including the would be staff members and the necessary funds of the institute.